

Jókai Mór Általános Iskola
1163 Budapest Tiszakömlő u. 29-35.

TÁMOP 3.1.4/08/1.-2008-0013

A tantárgytömbösítés tanulásszervezési eljárásának bevezetése, módszertanának kidolgozása

Átfogó intézményfejlesztési innováció a
Jókai Mór Általános Iskolában

Készítette:
Németh Tibor

Tartalomjegyzék

Törvényi háttér	3
Tantárgytömbösítés:	4
Céljaink:	4
A tantárgytömbösítés menete	5
A Jókai Mór Általános iskola 5-8. évfolyam tanórái 36 tanítási hétre:.....	6
2009/2010-es tanév	6
2010/2011-es tanév	6
2011/2012-es tanév	6
2012/2013-es tanév	7
2013/2014-es tanév	7
Összegzés:	7

Bevezetés

A közoktatási rendszer változása szükségszerűvé vált a partneri igények változásával.

A diákok különböző környezeti hatásokkal, előzetes műveltséggel érkeznek az iskolába, hiszen családi és anyagi helyzetük, szociális és kulturális viszonyaik nem azonos meghatározottságokat hordoznak.

A különböző mértékben tehetséges, ügyes, okos vagy lassú gyerekek ugyanazt a napi időbeosztást kapják. Ugyanakkor a szülői és fenntartói elvárások fokmerője az országos kompetenciamérésen elért eredmények lettek. Miután nem az a célunk, hogy a régi poroszos iskolarendszert erőltessük tanulóinkra és szüleikre - a kívánt célt, a kívánt eredményeket - vállalva feladatunkat új módszertani eljárások, új tanulásszervezési eljárások bevezetésével az iskolai folyamatok rugalmasabbá tételével oldjuk meg.

A jelenlegi innováció keretében szolgáló [TÁMOP-3.1.4/08/1](#) pályázat újszerű tanulásszervezési eljárások bevezetésére is lehetőséget ad.

Törvényi háttér

Tantárgytömbösített oktatást a szakrendszerű oktatásban a Kt. 52.§ (3) szerint a kötelező tanórai foglalkozások teljes intézményi időkeretének legalább 5-10-15%-a mértékéig, a minimális célértéket 3 év alatt felmenő rendszerben kell elérni a választott műveltségterület/tantárgy kereteiben.

17/2004. (V.20.) OM rendelet- a kerettantervek kiadásának es jóváhagyásának rendjéről, valamint egyes oktatási jogszabályok módosításáról az intézmények más tantárgyi szerkezetet is kialakíthatnak.

- **A tanórai foglalkozások ciklikus megszervezésének rendje**, Melynek kereti között adott tantárgy, adott műveltségi terület, adott évre számított tanórai foglalkozásait.
- **Nem egyenletesen**, minden tanítási hétre elosztva, hanem ciklikusan egy-egy időszakra összevonva szervezik meg.
- **A KT. 52.§-a (3) bekezdése** alapján, a szakrendszerű oktatás kötelező tanóra foglalkozásaihoz rendelkezésre álló intézményi időkeret:

2009/2010. tanévben legalább 5 százalékanak, a

2010/2011. tanévben legalább 10 százalékanak, a

2011/2012 tanévben legalább 15 százalékanak felhasználásával kell megszervezni a **következők szerint:**

A tanítási ciklusoknak:

- Legalább kéthetente kell váltaniuk egymást, bevont tantárgyak, műveltségi területek,
- tanítási órainak legalább két egymást követő tanítási napra kell esniük,
- a tanítási napok közül az egyikén legalább három a másikon legalább kettő tanítási óra kell, hogy legyen,

- az egy tanítási napon szervezett tanítási órákat egymáshoz kapcsolódóan kell megszervezni.

(FORRÁS: PÁLYÁZATI ÚTMUTATÓ a Társadalmi Megújulás Operatív Program Kompetencia alapú oktatás, egyenlő hozzáférés – Innovatív intézményekben című pályázati felhívásához)

Tantárgytömbösítés:

Az osztályban végzett pedagógiai munka sajátos eleme az epochális oktatás, amelynek kereten belül az adott műveltségi terület ismeretanyagát legalább kettő hetes oktatási szakaszokra kell felosztani, (epocha)- de ennél hosszabb epochális szakasz is kialakítható- es ennek keretein belül egy tanítási hétre lehet összevonni a tananyagot oly módon, hogy egy tanítási napon több egymást követő tanítási óra is felhasználásra kerülhet. Ez lehetővé teszi, hogy adott műveltségi terület ismeretanyagát szakaszolva, a tanítási év teljes időszaka helyett epochális szakaszokra elosztva teljesítsék, egy tanítási napon több egymást követő azonos műveltségi területhez kötődő tanítási óra felhasználásával. Ez a szervezeti megoldás lehetővé teszi, hogy a gyermek figyelmé, érdeklődése tartósan egy-egy műveltség területre koncentrálódjon, változatos eszközökkel, projekt módszer támogatásával sajátítsanak el egy-egy tananyagot.

Céljaink:

Valamennyi tanuló alkalmassá tétele:

- az alkalmazkodásra a változásokkal teli atszótt, modern világhoz
- az ebben való szerepvállalásra
- elsajátítva az ehhez szükséges képességeket, készségeket

Ennek érdekében alapvető cél a felnőtt élet sikeressége szempontjából kiemelt fontosságú kulcskompetenciák fejlesztése, az egész életen át tartó tanulásra való felkészítés, a modern személyközpontú, interaktív, tapasztalati tanulásra alapozó tanulásszervezési eljárások, módszerek alkalmazása.

A kulcskompetenciák azok a kompetenciák, amelyekre minden egyénnek szüksége van személyes boldogulásához es fejlődéséhez, az aktív állampolgári léthez, a társadalmi beilleszkedéshez es a munkához:

- anyanyelvi kommunikáció
- idegen nyelvi kommunikáció
- digitális kompetencia
- hatékony, önálló tanulás
- szociális es állampolgári kompetencia
- kezdeményezőképeség es vállalkozói kompetencia
- esztétikai, művészeti tudatosság es kifejezőképeség

A tantárgytömbösítés menete

- A tantárgytömbösítésbe bevont tantárgyak kiválasztása.

7-8. évfolyam Fizika

7-8. évfolyam Kémia

7-8. évfolyam Biológia

7-8. évfolyam Földrajz

7-8. évfolyam Informatika

7-8. évfolyam Technika

- A tantárgyi bontás nélküli műveltségterület kiválasztása
- A kiválasztott szervezeti formák összhangjának megteremtése
- A human erőforrás felmérése, a továbbképzési terv megfelelő módosítása.
- Az új tanulásszervezési eljárásban tanítók körének meghatározása
- Időkeret meghatározása –pályázati feltételek-
- A tantárgyi tartalmak „tömbösítése”
- Tanmenet kidolgozása
- A szükséges új ismerethordozók készítése
- A tantárgytömbösítés beillesztése az intézményi órarendbe
- Az értékelési rendszer kidolgozása
- Fejlesztésre szoruló tanulók felmérése, a fejlesztendő terület megjelölésével.
- Minden tanév végén eredményességi vizsgálat, és ennek tükrében korrekció.

A tantárgytömbösítés szükséges óraszama heti bontásban a pályázatban vállalt kötelezettségeink alapján:

2009/2010-es tanév 5%	iskolánkban: 12,77%
2010/2011-es tanév 10%	iskolánkban: 14,2%
2011/2012-es tanév 15%	iskolánkban: 15,46%
2012/2013-es tanév 15%	iskolánkban: 15,46%
2013/2014-es tanév 15%	iskolánkban: 17,58%

A Jókai Mór Általános iskola 5-8. évfolyam tanórái 36 tanítási hétre:

2009/2010-es tanév

	5.a	5.b	5.c	6.a	6.b	7.a	7.b	7.c	8.a	8.b	8.c	Össz.
Heti kötelező óra	22,5	22,5	22,5	22,5	22,5	25	25	25	25	25	25	262,5
Évi kötelező óra	810	810	810	810	810	900	900	900	900	900	900	9450
Nem szakrendszerű heti óraszám	2	2	4	2	2	-	-	-	-	-	-	12
Nem szakrendszerű évi óraszám	72	72	144	72	72	-	-	-	-	-	-	432
Szakrendszerű évi óraszám	738	738	666	738	738	900	900	900	900	900	900	9018
Tömbösített óraszám ciklusonként	0	0	-	0	0	8	8	0	8	8	0	32
Tömbösített évi óraszám	0	0	-	0	0	288	288	0	288	288	0	1152

A táblázat alapján a tömbösített óraszám 12,77%-a a szakrendszerű éves óraszámnak.

2010/2011-es tanév

	5.a	5.b	6.a	6.b	6.c	7.a	7.b	8.a	8.b	8.c	Össz.
Heti kötelező óra	22,5	22,5	22,5	22,5	22,5	25	25	25	25	25	237,5
Évi kötelező óra	810	810	810	810	810	900	900	900	900	900	8550
Nem szakrendszerű heti óraszám	2	2	2	2	4	-	-	-	-	-	12
Nem szakrendszerű évi óraszám	72	72	72	72	144	-	-	-	-	-	432
Szakrendszerű évi óraszám	738	738	738	738	666	900	900	900	900	900	8118
Tömbösített óraszám ciklusonként	0	0	0	0	0	8	8	8	8	0	32
Tömbösített évi óraszám	0	0	0	0	0	288	288	288	288	0	1152

A táblázat alapján a tömbösített óraszám 14,2%-a a szakrendszerű éves óraszámnak.

2011/2012-es tanév

	5.a	5.b	6.a	6.b	7.a	7.b	7.c	8.a	8.b	Össz.
Heti kötelező óra	22,5	22,5	22,5	22,5	25	25	25	25	25	215
Évi kötelező óra	810	810	810	810	900	900	900	900	900	7740
Nem szakrendszerű heti óraszám	2	2	2	2	-	-	-	-	-	8
Nem szakrendszerű évi óraszám	72	72	72	72	-	-	-	-	-	288
Szakrendszerű évi óraszám	738	738	738	738	900	900	900	900	900	7452
Tömbösített óraszám ciklusonként	0	0	0	0	8	8	0	8	8	32
Tömbösített évi óraszám	0	0	0	0	288	288	0	288	288	1152

A táblázat alapján a tömbösített óraszám 15,45%-a a szakrendszerű éves óraszámnak.

2012/2013-es tanév

	5.a	5.b	6.a	6.b	7.a	7.b	8.a	8.b	8.c	Össz.
Heti kötelező óra	22,5	22,5	22,5	22,5	25	25	25	25	25	215
Évi kötelező óra	810	810	810	810	900	900	900	900	900	7740
Nem szakrendszerű heti óraszám	2	2	2	2	-	-	-	-	-	8
Nem szakrendszerű évi óraszám	72	72	72	72	-	-	-	-	-	288
Szakrendszerű évi óraszám	738	738	738	738	900	900	900	900	900	7452
Tömbösített óraszám ciklusonként	0	0	0	0	8	8	8	8	0	32
Tömbösített évi óraszám	0	0	0	0	288	288	288	288	0	1152

A táblázat alapján a tömbösített óraszám 15,45%-a a szakrendszerű éves óraszámoknak.

2013/2014-es tanév

	5.a	5.b	6.a	6.b	7.a	7.b	8.a	8.b	Össz.
Heti kötelező óra	22,5	22,5	22,5	22,5	25	25	25	25	190
Évi kötelező óra	810	810	810	810	900	900	900	900	6840
Nem szakrendszerű heti óraszám	2	2	2	2	-	-	-	-	8
Nem szakrendszerű évi óraszám	72	72	72	72	-	-	-	-	288
Szakrendszerű évi óraszám	738	738	738	738	900	900	900	900	6552
Tömbösített óraszám ciklusonként	0	0	0	0	8	8	8	8	32
Tömbösített évi óraszám	0	0	0	0	288	288	288	288	1152

A táblázat alapján a tömbösített óraszám 17,58%-a a szakrendszerű éves óraszámoknak.

Összegzés:

A fentiek alapján láthatjuk, hogy a tantárgytömbösített oktatás megszervezése és megvalósítása nem kevés munkát igényel. Alapvető célunk azonban az, hogy tanulóinkat felkészítsük az élethosszig tartó tanulásra, az önálló, tapasztalaton alapuló ismeretszerzésre, a munkában való együttműködésre, a világban való eligazodásra. Ezen célok megvalósítása a hagyományos oktatásszervezési keretek között nem valósítható meg hatékonyan. Bízunk benne, hogy a pedagógusoknak is kihívást jelentő új módszerek, tanulószervezési eljárások alkalmazása segíti a fenti célkitűzések elérését.